

علامه امینی صاحب الغدیر 1320 _ 1390 هـ. ق. ولادت : شیخ عبد الحسین امینی معروف به علامه امینی صاحب الغدیر در سال 1320 هـ. ق. مطابق با 1281 هـ. ش. در روستای (سردها) از توابع شهرستان سراب به دنیا آمد و در آغوش پدری پرهیزگار که از عالمان آن سامان بود پرورش یافت. خاندان امینی، خاندانی اهل علم و فضل و تقوا، بینش و دارای سابقه در خدمات دینی بود. پدر علامه امینی حجت الاسلام حاج میرزا احمد امینی (متوفی 1370 هـ. ق) خود از افاضل و عالمان نامی و معروف منطقه بود. نیای علامه، (مولی نجف علی) مشهور به (امین الشرع) (متوفی 1340 هـ. ق) نیز از فاضلان و متقیان بوده و علاقه شدیدی به گردآوری کلمات ائمه اطهار (علیهم السلام) داشت که در این مقوله مجموعه هایی گرد آورده بود وی به فارسی و ترکی شعر می سرود نسبت این خاندان به امینی از همین لقب (امین الشرع) نیای آنان بوده است. تحصیلات : وی با استعداد و نبوغ عجیبی که داشت از همان اوان کودکی مقدمات علوم را در مدارس تبریز بیاموخت اما چون نفس استعلا طلب وی در آموختن علم در محدوده آذربایجان قانع نشد عاقبت از تبریز رخت بر بست و راهی نجف اشرف گردید و در آنجا از محضر اساتید بزرگ آن دیار کسب علم نمود تا به درجه اجتهاد رسید. اساتید : علامه از محضر عالمانی چون : 1_ سید محمد مولانا 2_ سید مرتضی خسرو شاهی 3_ شیخ حسین 4_ سید محمد فیروز آبادی 5_ سید ابو تراب خوانساری و دیگران استفاده برده است، همچنین ایشان از مراجع بزرگی چون : 1_ سید ابوالحسن اصفهانی 2_ میرزا حسین نائینی 3_ شیخ عبد الکریم حائری 4_ شیخ محمد حسین کمپانی اصفهان و به خطوط خود آن بزرگان اجازه اجتهاد دریافت داشته است. تألیفات : علامه ی امینی را غیر از الغدیر تألیفات ارزشمند دیگری است، هم چون: کامل الزیارات، سیرتنا و سنتنا، سیره نبینا، اعلام الانام فی معرفة الملک، شهدای راه فضیلت، تفسیر سوره حمد، ثمرات الاسفار، رساله در علم درایه، رساله در نیت، ریاض الانس، راه و روش ما راه و روش پیامبر ماست . اما گل سر سبد تألیفات علامه حاصل زحمات 40 ساله و موجب شهرت ایشان در اقطار ممالک اسلامی، کتاب بی مانند الغدیر است که بالغ بر بیست جلد می باشد. کتاب الغدیر در حسن تنظیم و انشاء بسیار ممتاز و کثرت منابع و نقل مدارک که به فرموده خود علامه بیش از ده هزار جلد می باشد، و استنتاج به تجزیه و تحلیل و کشف اغراض سوء مخالفان در کتب خودشان و پرده برداشتن از چهره شخصیت های مغرض و خیانتکار از ناقلین اخبار و روایات مجهول از روایان مجهول الهویه و غیر اینها از امور بسیار استثنایی و بی مانند محسوب می شود، بخصوص در فصاحت بیان و تنظیم جملات و انسجام و شیوایی عبارات فوق ممتاز است. خصوصیات اخلاقی : علامه امینی روحانی کامل عیاری بود که در او نور عقل شرعی به وجه احسن تجلی کرد این مرد بزرگ از جهات عدیده مانند علو طبع، استغناء روح، بی اعتنائی به ریاست، صراحت لهجه، زبان صدق گویا، قلم و بیان شیوا و رسا، قیافه جذاب و سیمای دل نشین و هیکل مناسبت و آراستگی به صفات کریمه دیگر از قبیل توکل، ادب، شجاعت، ابراز شخصیت در برابر مخالف و در مقام دفاع از حقیقت و امثال اینها در میان اقران کم نظیر بود. عالی ترین صفات ممتاز وی محبت و ولای کامل نسبت به خاندان رسالت بود که سرآمد تمام مزایای وجودی او به شمار می رفت به همین جهت است که علامه را باید در این عصر، یگانه غواص دریای بی کران ولایت دانست. مقام علمی : علامه امینی در علوم اسلامی مانند تفسیر، حدیث درایه و علم رجال استاد و متبحری بی مانند و به خصوص در علم فقه و تاریخ گویی سبقت را از همه محققان در ربود هنگامی که نخستین تألیف وی تحت عنوان شهدای راه فضیلت در، سی و پنجمین سال زندگی پر برکتش منتشر شد مراجع و علمای بزرگ زمان هم چون سید ابوالحسن اصفهانی، حاج آقا حسین طباطبایی قمی، شیخ آقا بزرگ تهرانی، شیخ محمد حسین کمپانی، و شیخ محمد خلیل عاملی زبان به تحسین گذاردند و این زمانی است که هنوز سخنی از الغدیر در میان نبود و پس از این مراحل است که این بزرگوار 40 سال دیگر از عمر پر برکت خویش را با تلاشی بی مانند و پشت کاری کم نشان در راه تحقیق و تتبع گذارنده و کتاب عظیم و شاهکار خویش (الغدیر) را به جهان اسلام تقدیم داشت. فعالیت : علامه برای گرد آوری مطالب الغدیر سفرهای پژوهشی بسیار کرد در سرزمینها و شهرها، کعبه آمالاش کتابخانه های عمومی و شخصی بود این سفرها پر بار عموما به مطالعه و استنتاج و تهیه مأخذ و ملاقات با استادان می گذشت. از جمله شهرهایی که وی به این هدف به آنها سفر کرد، می توان : حیدرآباد، دکن، علیگره، لکنهو، کانپور، جلالی (در هند)، رامپور، فوعه، معره، قاهره (در مصر)، حلب، نبل و دمشق (در سوریه) را بر شمرد، عشق به خاندان عترت چنان سراسر وجودش را فرا گرفته بود که ساعتها مطالعه در مخزن کتابهای خطی و دست یافتن به گوهرهای گرانهای نبوی را بر خویشتن خویش هموار ساخته هرگز احساس خستگی نمی نمود. گویند در کتابخانه ی یکی از شهرهای عراق به مطالعه می پرداخت، چون این کتابخانه در هر شبانه روز تنها چهار ساعت بیشتر باز نبود علامه امینی هم نمی توانست بیش از چهار روز در آن شهر بماند، با توافقی که میان وی و رئیس کتابخانه برقرار شده بود، علامه امینی هر روز به هنگام ظهر یعنی ساعت تعطیل کتابخانه وارد آنجا می شد، کتابدار، در را به روی او می بست تا روز بعد ساعت 8 صبح که در را به رویش میگشود. در نتیجه او روزی 20 ساعت در این کتابخانه کار می کرد و با لقمه نانی که همراه داشت و جرعه آبی که کتابدار در اختیارش می گذاشت، توانست از میان چهار هزار نسخه ی خطی موجود در آن کتابخانه، مأخذ دلخواه خود را بیابد. آری این همه توانایی و پشت کار و دل بستگی به کار، فقط و فقط در پرتو ایمان و عشق میسر است. وی از مولود کعبه به عنوان محور امت اسلامی بعد از پیامبر یاد می کند. علامه امینی با تأسیس کتابخانه در نجف اشرف دانشگاه بزرگ عالم تشیع را تا حد امکان از کتاب بی نیاز کرد. او در صدد است عدل علیعلیه السلام با به اجرا در آمدن اصول سیاسی اسلام دیگر بار در جامعه انسانی آشکار گردد. علامه امینی به همراه بزرگانی همچون سید شرف الدین عاملی نهضت متن گرایان را بنیان نهادند تا مبانی فلسفه ی سیاسی اسلام را با ارائه مدرک به امت اسلامی عرضه نمایند و به این وسیله در مقابل نهضت پیشین گرایان یا نهضت سلفیه ایستادند. علامه ی مصلح با جمع آوری اجتماعات پیشوایان شیعه تمامی زمینه های شک و تردید را در باره ی حدیث غدیر از بین می برد. روش علامه برای مبارزه با استعمار تدافعی نبود بلکه با مطرح کردن ولایت و امامت و بحث های عمیق علمی پیرامون آن به ولایت فقیه در عصر غیبت رسید. خدمات : علامه غیر از تألیف کتب، به خدمات دیگری نیز می پرداخت از جمله کتابخانه (مکتبه الامام امیر المومنین العمامه) در نجف از باقیات صالحات آن بزرگوار بوده و از نظر کیفیت در شمار با ارزش ترین کتابخانه های علمی دنیای اسلام است. دوران : علامه امینی در زمانی به نگارش اثر جاودانه خویش «الغدیر» همت گمارد که مردم را از آب به سراب هدایت می کردند و هزار گل داودی را در پای مناره ها به دار کشیده، نخل ها را سوخته، و سرورها از سرما یخ زده بود. اما علامه با قامتی بلند و استوار چون تناور درختی از بیشه شیران پا به میدان نبرد نهاد با پیراهنی از استقامت، قرآن به دست کوچه های تنگ و باریک تاریخ عبور کرد و در بلندی کوهستان جای گرفت و با کلام آکنده از ایمان خویش مرزهای سرخ و خونین غدیر را ترسیم کرد او قاصد سپیده دمان و مرغ یا حق گوی شیفندگان بود ذوالفقار علی (علیه السلام) را بر کمر و خطبه نهج البلاغه را بر لب داشت رمز و راز عشق بر زبان او جاری بود او می خواست نهال ولایت را در هر ولایتی بارور سازد او سفیر سرزمین آزادی انسان از اسارتها و پیام آور صلح و دوستی بود. آن علامه مجاهد و مصلح نستوه و احیاگر ولایت در مکتوب پر عظمت و جاودانی خویش خاطره پاینده واقعه شکوهمند سال دهم هجرت را در اذهان زنده کرد او حدیث مکرر تاریخ صدر اسلام را باز گو نمود که در باز گشت از حجه الوداع پیامبر اسلام (صل الله علیه وآله) خطبه ای ایراد فرمود که در آن ولایت و رهبری اسلام بعد از خویش را معین و مشخص ساخت. وفات : تلاش بی وقفه معمار مدینه غدیر را، دچار فتور جسمانی کرد و بیمارارش نمود بیماری، اندک اندک رو به فرونی گرفت تا اینکه آن پیر فرزانه و فقیه پر مایه در روز جمعه 12 تیر ماه 1349 هـ. ش برابر با 28 ربیع الثانی 1390 هـ. ق. نزدیک اذان ظهر در آستان 70 سالگی به

ملکوت اعلی پیوست روز بعد پیکر پاک وی در تهران تشییع و پس از چند روز به نجف اشرف حمل و در آنجا بعد از تشییع و طواف بر گرد مزار دوست در کتابخانه عمومی که خود تأسیس کرده بود به خاک سپرده شد او رفت ولی الغدیر وی چراغ خانه دل‌های با صفا و مشعل هدایت امت تا طلوع خورشید ولایت شد. منابع: پایگاه اسلامی الشیعه روحش در جوار ائمه هدی آسوده باد